

Ενότητα 6: Επιχειρηματικότητα

Υπομονάδα 6.1: Τύπος επιχειρηματικών ιδρυμάτων

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανοήστε τις διάφορες μορφές επιχειρηματικών οντοτήτων.
- Διαφοροποίηση μεταξύ διαφόρων τύπων επιχειρηματικών δομών.
- Να κατανοήσουν την έννοια της εταιρικής ευθύνης στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.

Ορισμός

"**Επιχειρηματικότητα** είναι όταν ενεργείτε βάσει ευκαιριών και ιδεών και τις μετατρέπετε σε αξία για τους άλλους. Η αξία που δημιουργείται μπορεί να είναι οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική". (ΟΡΙΣΜΟΣ ENTRECOMP 2016 ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΔΑΝΕΖΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, 2012). Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, επιχείρηση είναι κάθε οντότητα, ανεξαρτήτως της νομικής της μορφής, που ασκεί οικονομικές Ο βασικός προσδιοριστικός παράγοντας είναι η οικονομική δραστηριότητα και όχι η νομική δομή. Αυτός ο ευρύς ορισμός περιλαμβάνει διάφορα σχήματα, όπως αυτοαπασχολούμενα άτομα, οικογενειακές επιχειρήσεις, προσωπικές εταιρείες και ομάδες που συμμετέχουν ενεργά σε οικονομικές δραστηριότητες.

Αυτοαπασχολούμενα άτομα: Αν κάνετε κάτι για να κερδίσετε χρήματα μόνοι σας, όπως ελεύθεροι επαγγελματίες ή παρέχοντας μια υπηρεσία, είστε μέρος του επιχειρηματικού παιχνιδιού.

Παράδειγμα: Ένας γραφίστας που εργάζεται ανεξάρτητα και πληρώνεται για κάθε έργο.

Οικογενειακές επιχειρήσεις: Ακόμα και αν διοικείται από μέλη της οικογένειας, εφόσον η επιχείρηση παράγει ενεργά χρήματα, εμπίπτει στην κατηγορία των επιχειρήσεων.

Παράδειγμα: Ένα τοπικό αρτοποιείο που ανήκει και λειτουργεί από μια οικογένεια και πουλάει προϊόντα στην κοινότητα.

Συνεργασίες: Όταν δύο ή περισσότερα άτομα ενώνουν τις δυνάμεις τους για να διευθύνουν μια επιχείρηση και να βγάλουν χρήματα από κοινού, τότε πρόκειται για εταιρική σχέση και, σύμφωνα με τον ορισμό, για επιχείρηση.

Παράδειγμα: Μια δικηγορική εταιρεία όπου οι δικηγόροι εργάζονται μαζί και μοιράζονται τα κέρδη.

Ενώσεις και ομάδες: Ακόμα και ομάδες ή ενώσεις που ασκούν τακτικά οικονομικές δραστηριότητες θεωρούνται επιχειρήσεις.

Παράδειγμα: Μια κοινοτική οργάνωση που πωλεί χειροποίητα προϊόντα για τη χρηματοδότηση κοινοτικών έργων.

Δεν είναι όλες οι επιχειρηματικές δραστηριότητες ίδιες. Ο Steve Blank, επιχειρηματίας, εκπαιδευτικός, συγγραφέας και ομιλητής με έδρα το Pescadero της Καλιφόρνια, περιγράφει με σαφήνεια τέσσερις διαφορετικούς τύπους:

1. Επιχειρηματικότητα μικρών επιχειρήσεων

Οι μικρές επιχειρήσεις είναι παντοπωλεία, κομμωτήρια, σύμβουλοι, ταξιδιωτικοί πράκτορες, καταστήματα διαδικτυακού εμπορίου, ξυλουργοί, υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι κ.λπ. Είναι οποιοσδήποτε έχει τη δική του/της επιχείρηση. Προσλαμβάνουν τοπικούς υπαλλήλους ή μέλη της οικογένειάς τους. Οι περισσότερες είναι ελάχιστα κερδοφόρες. Καθώς δεν μπορούν να προσφέρουν την κλίμακα για να προσελκύσουν επιχειρηματικά κεφάλαια, χρηματοδοτούν τις επιχειρήσεις τους μέσω φίλων/οικογένειας ή δανείων για μικρές επιχειρήσεις.

2. Κλιμακούμενη επιχειρηματικότητα νεοφυών επιχειρήσεων

Σε αντίθεση με τις μικρές επιχειρήσεις, οι επεκτάσιμες νεοσύστατες επιχειρήσεις είναι αυτό που κάνουν οι επιχειρηματίες της Silicon Valley και οι επενδυτές τους. Αυτοί οι επιχειρηματίες ξεκινούν μια εταιρεία γνωρίζοντας από την πρώτη μέρα ότι το όραμά τους θα μπορούσε να αλλάξει τον κόσμο. Προσελκύουν επενδύσεις από εξίσου τρελούς χρηματοοικονομικούς επενδυτές - τους κεφαλαιούχους επιχειρηματικών συμμετοχών. Προσλαμβάνουν τους καλύτερους και εξυπνότερους. Η δουλειά τους είναι να αναζητήσουν ένα επαναλαμβανόμενο και επεκτάσιμο επιχειρηματικό μοντέλο. Όταν το βρουν, η εστίασή τους στην κλίμακα απαιτεί ακόμη περισσότερα επιχειρηματικά κεφάλαια για να τροφοδοτήσουν την ταχεία επέκταση.

Οι κλιμακούμενες νεοφυείς επιχειρήσεις σε κέντρα καινοτομίας (Silicon Valley, Σαγκάη, Νέα Υόρκη, Μπανγκαλόρ, Ισραήλ κ.λπ.) αποτελούν ένα μικρό ποσοστό επιχειρηματιών και νεοφυών επιχειρήσεων, αλλά λόγω των υπερμεγέθων αποδόσεων προσελκύουν σχεδόν όλα τα κεφάλαια κινδύνου (και τον Τύπο).

3. Επιχειρηματικότητα μεγάλων εταιρειών

Οι μεγάλες εταιρείες έχουν πεπερασμένους κύκλους ζωής. Οι περισσότερες αναπτύσσονται μέσω της διαρκούς καινοτομίας, προσφέροντας νέα προϊόντα που αποτελούν παραλλαγές γύρω από τα βασικά τους προϊόντα. Οι αλλαγές στις προτιμήσεις των πελατών, οι νέες τεχνολογίες, η νομοθεσία, οι νέοι ανταγωνιστές κ.λπ. μπορούν να δημιουργήσουν πίεση για πιο ανατρεπτική καινοτομία - απαιτώντας από τις μεγάλες εταιρείες να δημιουργήσουν εντελώς νέα προϊόντα που πωλούνται σε νέους πελάτες σε νέες αγορές. Οι υφιστάμενες εταιρείες το κάνουν αυτό είτε εξαγοράζοντας καινοτόμες εταιρείες είτε επιχειρώντας να δημιουργήσουν ένα ανατρεπτικό προϊόν στο εσωτερικό

τους. Κατά ειρωνικό τρόπο, το μέγεθος και η κουλτούρα των μεγάλων εταιρειών καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την εφαρμογή της διασπαστικής καινοτομίας.

4. Κοινωνική επιχειρηματικότητα

Οι κοινωνικοί επιχειρηματίες είναι καινοτόμοι που επικεντρώνονται στη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών που επιλύουν κοινωνικές ανάγκες και προβλήματα. Αλλά σε αντίθεση με τις επεκτάσιμες νεοφυείς επιχειρήσεις, ο στόχος τους είναι να κάνουν τον κόσμο καλύτερο, όχι να κατακτήσουν μερίδιο αγοράς ή να δημιουργήσουν πλούτο για τους ιδρυτές. Μπορεί να είναι μη κερδοσκοπικοί, κερδοσκοπικοί ή υβριδικοί.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφιέρωσε μια σελίδα στην επιχειρηματικότητα και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes_en και ορίζει: "Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας. Αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων στην ΕΕ. Απασχολούν περίπου 100 εκατομμύρια άτομα, αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ήμισυ του ευρωπαϊκού ΑΕΠ και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προστιθέμενη αξία σε κάθε τομέα της οικονομίας. Οι ΜΜΕ προσφέρουν καινοτόμες λύσεις σε προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η αποδοτικότητα των πόρων και η κοινωνική συνοχή και συμβάλλουν στη διάδοση αυτής της καινοτομίας σε όλες τις περιφέρειες της Ευρώπης. Ως εκ τούτου, διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διπλή μετάβαση της ΕΕ σε μια βιώσιμη και ψηφιακή οικονομία. Είναι απαραίτητες για την ανταγωνιστικότητα και την ευημερία της Ευρώπης, τα βιομηχανικά οικοσυστήματα, την οικονομική και τεχνολογική κυριαρχία και την ανθεκτικότητα σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς". Ο ορισμός των ΜΜΕ είναι σημαντικός για την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και τα προγράμματα στήριξης της ΕΕ που απευθύνονται ειδικά σε αυτές τις επιχειρήσεις. (διαθέσιμο εδώ: https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-definition_en)

Αν και οι διαφορές είναι συχνά θέμα ορισμού, αυτό που είναι σημαντικό για εσάς είναι να προσδιορίσετε τι είδους επιχειρηματίας θέλετε να γίνετε και ποιοι είναι οι τελικοί σας στόχοι και επιδιώξεις.

Εάν ο τελικός σας στόχος είναι να δημιουργήσετε μια αλλαγή και να γίνετε επιχειρηματίας κυκλικής οικονομίας, η χρήση εργαλείων και μεθόδων από την επιχειρηματική επιχειρηματικότητα είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλίσετε τη βιωσιμότητα του έργου σας.

"Το να είσαι επιχειρηματίας σημαίνει ότι θα πρέπει να είσαι ένας αιώσιμος μαθητής και να συνεχίσεις να μαθαίνεις από πολλαπλές πηγές, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπων, των ομάδων και μέσα από τις δικές σου δοκιμασίες και δυσκολίες.

Αν ξεκινάτε ένα ταξίδι ως επιχειρηματίας, διαβάστε, ερευνήστε, ακούστε, παρακολουθήστε, συναντηθείτε, συζητήστε και, κυρίως, κάντε ό,τι μπορείτε για να συνεχίσετε να αποκτάτε γνώσεις". (Ο Alan Manly OAM είναι διευθύνων σύμβουλος της Universal Business School Sydney και συγγραφέας του βιβλίου *The Unlikely Entrepreneur*).

Προοπτικές στις χώρες του προγράμματος

Η επιχειρηματικότητα είναι ένα πολύπλευρο φαινόμενο και η εκδήλωσή της επηρεάζεται μοναδικά από το νομικό και πολιτισμικό πλαίσιο των επιμέρους χωρών. Η εξέταση παραδειγμάτων από την Ισπανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία, την Αυστρία και την Ελλάδα ρίχνει φως στον τρόπο με τον οποίο οι παράγοντες αυτοί διαμορφώνουν τα επιχειρηματικά εγχειρήματα, ιδίως στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.

Επιχειρηματικό τοπίο στην Ισπανία

Η Ισπανία διαθέτει ένα ζωντανό επιχειρηματικό οικοσύστημα, με ισχυρή παράδοση στις οικογενειακές επιχειρήσεις. Νομικές δομές όπως η "Sociedad Limitada" (SL) και η αυξανόμενη έμφαση σε βιώσιμες πρακτικές συμβάλλουν στην άνοδο των επιχειρηματιών της κυκλικής οικονομίας. Οι Ισπανοί επιχειρηματίες μπορούν να αντλήσουν έμπνευση από τη δέσμευση της χώρας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις πολιτικές περιβαλλοντικής συνείδησης.

Καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις στην Ιταλία

Η Ιταλία, γνωστή για την πλούσια πολιτιστική της κληρονομιά, φιλοξενεί επίσης μια ακμάζουσα σκηνή νεοφυών επιχειρήσεων. Νομικές δομές όπως η "Società per Azioni" (SpA) παρέχουν ευελιξία στους επιχειρηματίες. Στην Ιταλία, οι επιχειρηματίες της κυκλικής οικονομίας μπορεί να επικεντρωθούν σε τομείς όπως η μόδα ή ο σχεδιασμός, αξιοποιώντας τη φημισμένη χειροτεχνία της χώρας και δίνοντας έμφαση σε βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές.

Αναδυόμενα εγχειρήματα στη Ρουμανία

Το επιχειρηματικό τοπίο της Ρουμανίας εξελίσσεται, με αύξηση των νεοφυών επιχειρήσεων και αυξανόμενη έμφαση στην καινοτομία. Νομικές δομές όπως η "Societate cu Răspundere Limitată" (SRL) προσφέρουν επιλογές για τους επιχειρηματίες. Η πολιτιστική στροφή προς την υιοθέτηση της τεχνολογίας και της περιβαλλοντικής συνείδησης επηρεάζει τους επιχειρηματίες της κυκλικής οικονομίας στη Ρουμανία, οι οποίοι μπορεί να διερευνήσουν πρωτοβουλίες στον τομέα της ανακύκλωσης ή των πράσινων τεχνολογιών.

Εστίαση στη βιωσιμότητα στην Αυστρία

Η Αυστρία έχει ισχυρή παράδοση στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και ένα επιχειρηματικό περιβάλλον που υποστηρίζει βιώσιμες πρωτοβουλίες. Νομικές δομές όπως η "Gesellschaft mit beschränkter Haftung" (GmbH) παρέχουν μια σταθερή βάση. Οι επιχειρηματίες της κυκλικής οικονομίας στην Αυστρία μπορούν να ευθυγραμμίσουν τα εγχειρήματά τους με τη δέσμευση της χώρας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στον πράσινο αστικό σχεδιασμό, δημιουργώντας επιχειρήσεις που συμβάλλουν τόσο στην οικονομική όσο και στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Επιχειρηματική ανθεκτικότητα στην Ελλάδα

Η Ελλάδα, με τις μοναδικές οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει, παρουσιάζει ένα ανθεκτικό επιχειρηματικό πνεύμα. Νομικές δομές όπως η "Εταιρεία Περαιτέρω Επιχειρήσεων Ευθύνης" (ΕΠΕ)

καλύπτουν ποικίλες επιχειρηματικές ανάγκες. Οι Έλληνες επιχειρηματίες της κυκλικής οικονομίας μπορούν να επικεντρωθούν στην αξιοποίηση των φυσικών πόρων της χώρας με βιώσιμο τρόπο, διερευνώντας εγχειρήματα στον αγροτικό τομέα ή τον οικολογικό τουρισμό, ευθυγραμμιζόμενοι με την πολιτιστική έμφαση στα τοπικά και βιολογικά προϊόντα.

Η εξέταση αυτών των διαφορετικών παραδειγμάτων καταδεικνύει ότι η επιχειρηματικότητα είναι βαθιά συνυφασμένη με τον νομικό και πολιτισμικό ιστό κάθε χώρας. Οι επιχειρηματίες που πλοηγούνται στην κυκλική οικονομία στην Ισπανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία, την Αυστρία ή την Ελλάδα πρέπει να λάβουν υπόψη τους αυτούς τους παράγοντες του πλαισίου για να δημιουργήσουν εγχειρήματα που να ανταποκρίνονται στις τοπικές αξίες και να συμβάλλουν ουσιαστικά στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ανακεφαλαιώνοντας: Να είσαι υπεύθυνος στις επιχειρήσεις

Στον κόσμο της δημιουργίας της δικής σας επιχείρησης και της λειτουργίας της με τρόπο που να είναι καλός για όλους, η υπευθυνότητα είναι εξαιρετικά σημαντική. Σημαίνει να σκέφτεσαι κάτι περισσότερο από το να βγάζεις απλώς χρήματα - είναι να κάνεις τα πράγματα με τρόπο που βοηθάει το περιβάλλον και την κοινότητα.

Είτε κάνετε τη δική σας δουλειά, είτε διευθύνετε μια οικογενειακή επιχείρηση, είτε συνεργάζεστε με άλλους, είτε είστε μέλος μιας ομάδας, το να είστε υπεύθυνοι έχει σημασία. Είναι σαν να έχεις έναν οδηγό που σε βοηθά να κάνεις σωστές επιλογές που δεν βλάπτουν τον πλανήτη ή τους ανθρώπους γύρω σου.

Καθώς ξεκινάτε την επιχειρηματική σας περιπέτεια, ειδικά στην κυκλική οικονομία, να θυμάστε ότι η υπευθυνότητα είναι το κλειδί. Δεν πρόκειται μόνο για την επίτευξη κέρδους, αλλά για την επίτευξη κέρδους με τρόπο που να είναι καλός για τη Γη και τους ανθρώπους που ζουν σε αυτήν. Έτσι, είτε ξεκινάτε μια μικρή επιχείρηση, είτε στοχεύετε στην επιτυχία σε μεγάλη κλίμακα, είτε εργάζεστε σε μια μεγάλη εταιρεία, είτε επικεντρώνεστε στο να έχετε θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία, το να είστε υπεύθυνοι σας βοηθά να κάνετε καλά πράγματα.

Στην Ευρώπη, όπου οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις είναι μεγάλη υπόθεση, η υπευθυνότητα είναι ακόμη πιο σημαντική. Αυτές οι επιχειρήσεις είναι σαν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και όταν κάνουν τα πράγματα με υπευθυνότητα, μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά στην επίλυση προβλημάτων και να κάνουν τη ζωή καλύτερη.

Έτσι, καθώς εισέρχεστε στον κόσμο των επιχειρήσεων, ειδικά στην κυκλική οικονομία, να θυμάστε ότι η υπευθυνότητα δεν είναι μόνο ένα μικρό μέρος της επιτυχίας - είναι το ισχυρό θεμέλιο που χτίζει επιχειρήσεις που διαρκούν και κάνουν τον κόσμο καλύτερο για όλους.

Πρακτική δραστηριότητα: Τι σας εμπνέει;

Στόχος: περιγραφή της κατανόησης της επιχειρηματικότητας.

Υλικά:

- πρόσβαση στο διαδίκτυο για να παρακολουθήσετε την παρεχόμενη λίστα αναπαραγωγής βίντεο
- ένα σημειωματάριο ή ένα ψηφιακό εργαλείο σημειώσεων για να καταγράψετε τυχόν ιδέες ή σκέψεις καθώς παρακολουθείτε τις συνεντεύξεις.

Χρόνος: 30-60 λεπτά.

Μεθοδολογία:

1. Παρακολουθήστε συνεντεύξεις βίντεο και απαντήστε στις ερωτήσεις "Τι σας εμπνέει;", "Ποια είναι η στάση ενός επιχειρηματία;":

<https://www.youtube.com/watch?v=orQPEddqQJQ&list=PLxASVkwZPBrAoj211wlo2NSJeKkHAeA8h>

2. Καθώς παρακολουθείτε, δώστε μεγάλη προσοχή σε όσα λένε οι νέοι επιχειρηματίες, εστιάζοντας στην εξαγωγή συμπερασμάτων που σχετίζονται με τα κίνητρα, τη δημιουργικότητα και τις προοπτικές της κυκλικής οικονομίας.

3. Κρατήστε σημειώσεις για τα βασικά σημεία, τα αποσπάσματα ή τις γνώσεις που έχουν απήχηση σε εσάς.

4. Αφού παρακολουθήσετε τις διάφορες συνεντεύξεις, αφιερώστε λίγο χρόνο για να σκεφτείτε τα κοινά θέματα ή τις επαναλαμβανόμενες ιδέες στις διάφορες απαντήσεις.

5. Τέλος, απαντήστε στις ερωτήσεις "Τι σας εμπνέει;", "Ποια είναι η στάση ενός επιχειρηματία;" με βάση τους προβληματισμούς σας και τις γνώσεις που αποκομίσατε από τις συνεντεύξεις.

Τροφή για σκέψη:

Τι είδους επιχειρηματικό εγχείρημα σας εκφράζει περισσότερο: μικρή επιχείρηση, επεκτάσιμη νεοφυής επιχείρηση, επιχειρηματικότητα μεγάλης εταιρείας ή κοινωνική επιχειρηματικότητα;

Πώς οι πολιτιστικοί και νομικοί παράγοντες στη χώρα σας επηρεάζουν το είδος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ευδοκιμούν;

Επιχειρηματικότητα κυκλικής οικονομίας: Πώς μπορούν να ενσωματωθούν οι αρχές της κυκλικής οικονομίας σε διάφορους τύπους επιχειρηματικών εγχειρημάτων (μικρές επιχειρήσεις, επεκτάσιμες νεοφυείς επιχειρήσεις, μεγάλες εταιρείες, κοινωνική επιχειρηματικότητα); Ποιες είναι οι μοναδικές προκλήσεις και ευκαιρίες για τους επιχειρηματίες στην προώθηση της αειφορίας στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας;

Νομικές δομές και επιχειρηματικές επιλογές: Πώς επηρεάζουν οι νομικές δομές στη χώρα σας τον σχηματισμό και τη λειτουργία των διαφόρων επιχειρηματικών οντοτήτων; Ποιες νομικές δομές θα μπορούσαν να ευνοήσουν περισσότερο τις πρωτοβουλίες κυκλικής οικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη τους μακροπρόθεσμους στόχους βιωσιμότητας;

Ο ρόλος των υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών: Πώς μπορούν οι υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές να συμβάλουν στην επιτυχία και τη μακροζωία των επιχειρηματικών εγχειρημάτων; Με ποιους τρόπους μπορούν οι επιχειρηματίες της κυκλικής οικονομίας να εξισορροπήσουν την επίτευξη κέρδους με την περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη;

Περιφερειακές προοπτικές της επιχειρηματικότητας: Διερευνήστε συγκεκριμένα παραδείγματα επιτυχημένων επιχειρηματιών ή επιχειρήσεων στην περιοχή σας που ευθυγραμμίζονται με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Τι μπορούμε να μάθουμε από τις εμπειρίες τους; Πώς οι περιφερειακοί οικονομικοί και πολιτιστικοί παράγοντες διαμορφώνουν το επιχειρηματικό τοπίο;

Η ευρωπαϊκή προοπτική: Σκεφτείτε τη σημασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στην ευρωπαϊκή οικονομία. Πώς μπορεί η υπεύθυνη επιχειρηματικότητα να συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα της Ευρώπης; Διερευνήστε τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ΜΜΕ και τις επιπτώσεις του στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση και τα προγράμματα στήριξης.

Εξισορρόπηση κέρδους και σκοπού: Εξετάστε τις προκλήσεις και τα οφέλη της εξισορρόπησης του κέρδους με τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Πώς μπορούν οι επιχειρηματίες να διασφαλίσουν μια βιώσιμη και ηθική προσέγγιση των επιχειρήσεων;

Συνεχής μάθηση και προσαρμογή: Τονίστε τη σημασία του να είστε "αιώνιος μαθητής" στην επιχειρηματικότητα, όπως αναφέρει ο Alan Manly. Πώς μπορούν οι επίδοξοι επιχειρηματίες να συνεχίσουν να αποκτούν γνώσεις και να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες;

Προτάσεις μαθησιακού υλικού

Πώς να καλλιεργήσετε μια επιχειρηματική νοοτροπία | Linda Chiou:

https://www.youtube.com/watch?v=niOV_jSVCKs